

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

99.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 19-го Декабря. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 19-go Grudnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Декабря.

Высочайшимъ Приказомъ, по Морскому Вѣдому, отданнымъ 26-го Ноября, въ день присяги Его Императорскаго Высочества, Государя Великаго Князя Константина Николаевича, по совершенной, произведены за отличіе по службѣ: Изъ Вице-Адмираловъ въ Адмиралы, Членъ Морскаго Генераль-Аудиторіата и Членъ Совѣта Государственнаго Контроля, *Сульте-невъ*, съ назначеніемъ Предсѣдателя того же Генераль-Аудиторіата. Изъ Контръ-Адмираловъ въ Вице-Адмиралы: Состоящій по Флоту *Папегорова*; Исправляющій должность Директора Департамента Корабельныхъ Лѣсовъ *фонъ Врангеля*, съ утвержденіемъ въ настоящей должности; Астраханскій Военный Губернаторъ *Чистяковъ*, съ оставленіемъ при настоящей должности; Командиръ 4-й Гвардейской Бригады и Гвардейскаго Экипажа *Казинъ*, съ назначеніемъ Членомъ Генераль-Аудиторіата; въ Генераль-Лейтенанты: Капитанъ надъ Ревельскимъ Портомъ, Генераль-Маіоръ *фонъ Платеръ*; Членъ Общаго Присутствія Морскаго Интенданства Контръ-Адмиралъ *Черниковъ*; Инспекторъ всехъ Учебныхъ Морскихъ Экипажей, Генераль-Маіоръ *Кохіусъ*, — все съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ. Изъ Капитановъ 1-го Ранга въ Контръ-Адмиралы: Флотскихъ Экипажей: 29-го, Командиръ Экипажа и корабля „Селафанлъ“, *Вергопуло*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Бригады 5-й Флотской Дивизіи: 33-го, Командиръ Экипажа и корабля „Чесма“, *Щербатевъ*, и 34-го, Командиръ Экипажа и корабля „Уриль“, *Синицынъ*, съ состояніемъ: первый при 4-й, а послѣдній при 5-й Флотской Дивизіи; Гвардейскаго Экипажа, состоящій при Начальникѣ Главнаго Морскаго Штаба по особымъ порученіямъ, *Веселаго 1-й*, съ состояніемъ по Морскому Министерству. Флотскихъ Экипажей: 5-го, состоящій при Начальникѣ Главнаго Штаба по особымъ порученіямъ и Командующій пароходо-фрегатомъ „Камчатка“, *фонъ Шанъ*, съ оставленіемъ по Флоту; 21-го, Командиръ Экипажа и корабля „Ретвизанъ“, *Рулянцовъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Бригады 2-й Флотск. Дивизіи. Въ Генераль-Маіоры: изъ Полковниковъ: Дежурный Шт-бъ-Офицеръ при Инспекторѣ Корпуса Морской Артиллеріи, *Вѣляевъ*, съ состояніемъ по Корпусу Морской Артиллеріи и съ оставленіемъ при управленіи Штабомъ Инспектора сего Корпуса; Изъ Капитановъ 1-го ранга, состоящій по Ластовымъ Экипажамъ, Капитанъ надъ Рижскимъ Портомъ, *Северюковъ*, съ оставленіемъ при настоящей должности, и состоящій по Флоту, исправляющій должность Вице-Директора Ко-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Grudnia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Morskim, wydany 26 Listopada, w dniu przysięgi Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA, z powodu dojścia do pełnoletności, awansowani zostali, za odznaczenie się w służbie: Z Wice-Admirala na Admirala: Członek Morskiego Audytoryatu Jeneralnego, a oraz Członek Rady Kontrolli Państwa, *Sulmieniev*, z mianowaniem Prezesem tegoż Audytoryatu Jeneralnego. Z Kontr-Admiralów na Wice-Admiralów: Zostający we flocie *Papajegorow*; pełniący obowiązki Dyrektora Departamentu lasów okrętowych *von Wrangel*, z zatwierdzeniem w tych obowiązkach; Wojenny Gubernator Astrachański *Czysiatkow*, z pozostaniem w teraźniejszych obowiązkach; Dowódca 4-tėj Brygady Gwardji i ekipażu Gwardyjskiego *Kuzin*, z mianowaniem Członkiem Audytoryatu Jeneralnego; — na Jenerał-Poruczników, Kapitan nad Portem Rewelskim, Jenerał-Major *von Plater*; Członek ogólnego prezydium Intendentury Morskiej, Kontr-Admiral *Czernikow*; Inspektor wszystkich ekipażów instrukcyjnych Morskich, Jenerał-Major *Kochius*, — wszyscy z pozostaniem przy teraźniejszych obowiązkach; — z Kapitanów 1-ėj rangi na Kontr-Admiralów: ekipażów Floty: 29-go, Dowódca ekipażu i okrętu „Sztajait“, *Wergopulo*, z mianowaniem Dowódcą 1-ėj Brygady 5-tėj Dywizji Floty; 33-go, Dowódca ekipażu i okrętu „Czesma“, *Szczerbaczew*, i 34-go, Dowódca ekipażu i okrętu „Uriol“, *Snicyn*, z przeznaczeniem: pierwszego do 4-tėj, a ostatniego do 5-ėj Dywizji Floty; z ekipażu Gwardji, zostający przy Naczelniku Sztabu Głównego Morskiego do szczególnych poleceń, *Weselago 1*, z pozostaniem w Ministerstwie Morskiem; ekipażów Floty: 5-go, zostający przy Naczelniku Sztabu Głównego Morskiego do szczególnych poleceń i dowodzący fregatą parową „Kamczka“, *von Schantz*, z pozostaniem we flocie; 21-go, Dowódca ekipażu i okrętu „Retwizan“, *Rumiancow*, z mianowaniem Dowódcą 1-ėj Brygady 2-ėj Dywizji Floty. Na Jenerał-Majorów: z Półkowników: Deżurny Sztab-Oficer przy Inspektorze Korpusu Artylleryi Morskiej *Bielujew*, z pozostaniem w Korpusie Artylleryi Morskiej i przy zarządzie Sztabu Inspektora tegoż Korpusu; z Kapitanów 1-ėj rangi: zostający przy ekipażach transportowych, Kapitan nad Portem Rygskim, *Sewerjukow*, z pozostaniem przy teraźniejszych obowiązkach; zostający we flocie, pełniący obowiązki Wice-Dyrektora Departamentu budowania okrętów w Ministerstwie Morskiem *Stogow*, z zatwierdzeniem w tych obowiązkach.

саблестроительнаго Департамента Морскаго Министерства, *Стогова*, съ утвержденіемъ въ сей должности.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдому, 24 Ноября, Исправляющему должность Иркутскаго и Енисейскаго Генералъ-Губернатора и Командующему войсками, въ Восточной Сибири расположенными, Генералъ-Маюру *Муравьеву*, повелѣно именовать впредь: Исправляющимъ должность Генералъ-Губернатора Восточной Сибири и Командующимъ войсками, въ оной расположенными.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ объявить дворянству Калужской Губерніи Всемилостивѣйшее Его Императорскаго Величества благоволеніе, за пожертвованіе изъ доходовъ съ имѣній своихъ 1,000 р. сер., для устройства шоссе отъ Малоярославца до Калуги.

Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Г. Министра Государственныхъ Имуществъ, въ 27-й день Октября, Высочайше повелѣть соизволилъ: учредить въ казенномъ имѣніи Соколки Гродненской Губерніи, Писарское и Егерское училища, на тѣхъ же основаніяхъ, на которыхъ подобныя заведенія учреждены въ Островскомъ имѣніи Московской Губерніи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 10 Декабря.

Въ слѣдствіе королевскихъ постановленій 8-го числа с. м., произошли слѣдующія перемѣненія дипломатовъ: настоящій посланникъ при Северо-Американскихъ Соединенныхъ Штатахъ, Г. Бакуръ, назначенъ на мѣсто графа Мортъе сардинскимъ посланникомъ; нынѣшній испанскій посланникъ, герцогъ Глюксбергъ, отпривается въ Португалію на мѣсто Г. Варена, который займетъ посольскій постъ въ Даніи, вмѣсто назначеннаго прежде посланникомъ при Германскомъ союзѣ, барона Биллинга; Г. Пажо замѣнитъ Г. Бакура въ качествѣ посланника при Соединенныхъ Штатахъ, а настоящій секретарь посольства въ Брюсселѣ, Г. Бассано, назначенъ полномочнымъ министромъ и временно управляющимъ посольскими дѣлами въ Гессенскомъ курфирствѣ.

— Королевскимъ постановленіемъ вчерашняго числа, перъ Франціи и настоящій посоль при греческомъ дворѣ, Г. Пикатори, назначенъ посланникомъ при Мадридскомъ дворѣ.

— Наконецъ совершился министерскій переломъ. 8-го числа, по утру, отвѣтъ Пальмерстона въ нижнемъ англійскомъ парламентѣ, относительно посредничества въ Швейцаріи, поразилъ г-на Гизо какъ молнія, при безоблачномъ небѣ. Прочитавъ объявленіе Пальмерстона и замѣтивъ удовольствіе, произведенное симъ отвѣтомъ въ нижнемъ парламентѣ, Г. Гизо, объявилъ съ жаромъ, что одно лишь сильное и энергическое поведеніе можетъ поддержать честь тольерійскаго кабинета. За симъ онъ одинъ, не извѣстивъ никого изъ своихъ товарищей, поѣхалъ въ Сен-Клу, гдѣ имѣлъ съ Королемъ продолжительный разговоръ, который, по видимому, былъ не въ пользу его мнѣнія, ибо онъ возвратился въ Парижъ въ весьма дурномъ расположеніи духа. По возвращеніи, онъ немедленно отправился къ Дюшателю, съ которымъ совѣщался три часа. На другой день оба министра снова были вмѣстѣ и выждали прибытія Короля изъ Сенъ-Клу въ министерскій совѣтъ, послѣ котораго немедленно разнесся слухъ, что кабинетъ будетъ распущенъ. Впрочемъ извѣстія эти не очень вѣроятны, и требуютъ подтвержденія.

— Въ *Courrier fr.* сообщаютъ, что будто бы Папа намѣренъ отправить въ Лондонъ кардинала Раффонди, прелата извѣстнаго необыкновеннаго ученостию и прогрессистскимъ образомъ мыслей.

— Военный министръ уведомилъ префекта сенскаго департамента, что вскорѣ приступлено будетъ къ проведенію вѣншей черты, въ разстояніи 250 метровъ отъ обводной стѣны, вокругъ столицы, на которой не дозволяется строить никакихъ частныхъ домовъ; поему министръ предлагаетъ префекту назначить гражданскихъ инженеровъ, для соображенія дѣйствій вмѣстѣ съ военными по сему предмету. Въ придворной типографіи печатается отчетъ объ укрѣпленіяхъ

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, w d. 24 Listopada wydany, Pełniącemu obowiązki Jenerał-Gubernatora Irkuckiego i Jenissejskiego, a razem dowodzącemu wojskami, w Syberii Wschodniej konsystującymi Jenerał-Majorowi *Murawjewowi*, rozkazano mienić się odtąd: Pełniącym obowiązki Jenerał-Gubernatora Syberii Wschodniej i Dowodzącym wojskami, tamże konsystującymi.

— Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył, oświadczyć szlachcie Gubernii Kałuzkiej Najmilościwsze Jego Cesarskiej Mości zadowolenie, za ofiarowane przez nich z dochodów Dóbr swych 100.000 r. sr., na zbudowanie szosse od Malojerosławca do Kaługi.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, po najuniższém przedstawieniu P. Ministra Dobr Skarbowych, dnia 27-go Października, Najwyżej rozkazać raczył: złożyć w Skarbowym majątku Sokółce, gubernii Grodzieńskiej, Szkoły Pilsarską i Strzelecką, na tychże zasadach, na których podobne zakłady urządzone są w majątku Ostrowskim, gubernii Moskiewskiej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Paryż, 10 grudnia.

W skutku postanowień Królewskich z d. 8 b. m., zaszły następujące dyplomatyczne zmiany: P. Bacourt, dotychczasowy Poseł przy Stanach Zjednoczonych, zastąpi Hr. Mertier, jako Poseł w Sardynii; Xiążę Glücksberg, teraz Poseł w Hiszpanii, uda się do Portugalii w miejsce P. Varennes, który obejmie poselstwo w Danii, w miejsce mianowanego pierwiej Posłem przy Związku Niemieckim, Barona Billing; P. Pageot zastąpi P. Bacourt, jako Poseł przy Stanach Zjednoczonych, a P. Bassano, dotychczasowy Sekretarz poselstwa w Bruxelli, mianowany został Pełnomocnym Ministrem i tymczasowo sprawującym interesy poselstwa w Elektorstwie Heskiem.

— Postanowienie Królewskie z dnia wczorajszego, mianuje P. Piscatory, Para Francyi, i dotychczasowego Posła przy dworze Greckim, Posłem przy dworze Madryckim.

— Mamy teraz zupełne przesilenie ministeryalne. Dnia 8-go z rana, odpowiedź Lorda Palmerstona w Izbie Niższej, na posiedzeniu d. 6, względem pośrednictwa w Szwajcaryi, uderzyła P. Guizot jak piorun z bezchmurnego nieba. Przeczytawszy to oświadczenie Palmerstona i dostrzegłszy zadowolenie, jakie ta odpowiedź w Izbie Niższej sprawiła, P. Guizot oświadczył z żywością, że samo tylko mocne i energiczne postępowanie, może utrzymać honor gabinetu Tuileryjskiego. Poczem sam jeden, nie uwiadomiwszy żadnego z kolegów swoich, pojechał do St. Cloud, gdzie miał z Królem długą rozmowę, która, jak się zdaje, nie musiała wypaść całkiem na korzyść opinii j go, gdyż w bardzo złym humorze do Paryża powrócił. Za powrotem udał się zaraz do P. Duchatel, z którym naradzał się przez trzy godziny. Nazajutrz, obaj Ministrowie znówu zeszli się razem i bawili aż do przybycia Króla z St. Cloud na radę Ministrów, po której zaraz rozeszła się pogłoska, że gabinet ma się rozwiązać. Wiadomość ta atoli nie zdaje się być podobną do prawdy.

— *Courrier Français* donosi, że Papież ma mieć zamiar wysłać do Londynu Kardynała *Raffondi*, Prata pełnego nauk i postępowego sposobu myślenia.

— Minister wojny zawiadomił Prefekta Sekwany, że niebawem rozpocznie się odznaczenie linii zewnętrznej, odległej od murów okalających stolicę o 250 metrów, gdzie nie wolno będzie stawiać prywatnych budowli; wzywa zatem Prefekta, aby wyznaczył inżynierów cywilnych, którzyby łącznie z inżynierami wojskowymi przystąpili do oznaczenia tej linii. W Królewskiej drukarni odbijają sprawozdanie o warowniach Paryża, według którego, w zamku Vincennes znajduje się na składzie 1,920 dział.

Парижа; изъ него, между прочимъ, видно, что въ Венсенскомъ форте находится въ депо 1,920 орудій.

— Изъ Рошфора уведомляютъ, что морской министръ предписалъ вооружить тамъ значительное число судовъ и спустить на воду новый линейный корабль, а равно поспешить окончаніемъ производящихся тамъ корабельныхъ построекъ.

— Двѣнца Люзи подала въ судъ жалобу на наследниковъ герцога Пралена, въ которой требуетъ уплаты завѣщанныхъ ей герцогомъ 3,000 фр., выдачи назначеннаго ей маршаломъ Себастьяни содержанія и возврата подарковъ, полученныхъ ею отъ дѣтей, и удержанныхъ судомъ.

— Въ прошедшую ночь свирѣпствовала въ Парижѣ сильная буря, причинившая много вреда. Въ Дромскомъ и Изерскомъ департаментахъ, 30-го Полбрія, ощущено было сильное землетрясеніе, сопровождавшееся подземнымъ гуломъ, похожимъ на стукъ тяжелыхъ повозокъ, бѣдущихъ по мосту.

— Въ Рошфорте и Брестѣ сгорѣли бумаги провіантскаго вѣдомства. Причина этого происшествія еще не открыта.

12 Декабря.

Вчера Король со всею фамиліею переѣхалъ изъ Сен-Клу въ Парижъ. Въ палатѣ депутатовъ приготовляютъ тронъ, на которомъ Король займетъ мѣсто при открытіи засѣданій 28-го с. м. Принцъ Жуэвильскій составляетъ записку о флотѣ, которую намѣренъ представить въ палату перовъ.

— Число прибывшихъ въ столицу депутатовъ простирается до 250, кои большею частию принадлежать къ охранительной партіи. Многие полагаютъ, что депутаты сіи собравшись по требованію министерства, желаютъаго поговѣряться съ ними о нѣкоторыхъ предметахъ. Говорятъ также, что министры хотятъ, чтобы пренія по адресу кончились въ два или три засѣданія; не извѣстно, сбудется ли это желаніе.

— Директоръ банка въ г. Валансьеннѣ отказался принимать ассигнаціи французскаго банка и платить за нихъ монетою, это произвело сильное впечатаніе на биржѣ. Опасаются чтобы и другіе банки не послѣдовали сему примѣру, тогда поколеблется довѣріе къ этимъ билетамъ, стоимость конхъ опирается только на общественномъ довѣрїи.

— Въ Алжирскомъ Монитерѣ сообщаютъ подробности объ успѣхахъ мароккскихъ войскъ противъ Абд-эль-Кадера. Войска эти состоятъ подъ командою сыновей императора. Они наказали мятежныя племена, а въ особенности племѣ Галлафовъ, которое явно перешло на сторону эмира. Наказаніе бунтовщиковъ устроило колеблющихся, и всѣ племена прервали сношенія съ эмиромъ, который со всею деирею выступилъ въ Заиру, гдѣ у него хранятся запасы хлѣба; но желая возбудить довѣріе въ своихъ приверженцахъ, и показать что онъ ничего не опасается со стороны Франціи, отправилъ довѣренныхъ лицъ съ письмами къ генераль-губернатору и къ генералу Ламорисьеру, съ предложеніемъ имъ мира. Письма эти возвращены ему, съ уведомленіемъ, что французское правительство не войдетъ съ нимъ ни въ какія сношенія. Въ то же время ген. Ламорисьеръ усилить отрядъ свой на мароккской границѣ, что произвело сильную тревогу въ деирѣ эмира, и онъ немедленно отправилъ двухъ начальниковъ къ мароккскому императору, прося у него пощады. Диванъ отвѣчалъ, что приметъ Бу-Гамеда только въ Фецѣ, если онъ привезетъ предложеніе безусловной сдачи эмира со всею деирею и всеми бѣглецами. Послѣ продолжительной нерѣшимости, Бу-Гамедъ отправленъ къ императору съ двумя дорогими конями и муломъ, навьюченнымъ серебромъ, чтобы обезоружить его гнѣвъ. Посолъ этотъ, предвидя что его оставятъ въ Фецѣ въ видѣ заложника, приготовился остаться въ Марокко.

— Въ *Memorial de Rouen* сообщаютъ о произведенной въ тамошнемъ госпиталѣ ампутаціи лѣваго плеча у одного 54 лѣтняго больного, по принятіи имъ хлороформа. Больной былъ совершенно безчувственъ и во время операціи не сдѣлалъ нисколько движенія. Очнувшись послѣ своего искусственнаго сна, продолжавшагося 13 минутъ, объявилъ, что онъ ничего не знаетъ, что съ нимъ произошло. Того же числа произведена была въ другомъ руанскомъ госпиталѣ такая же операція съ равнымъ благополучнымъ успѣхомъ.

— Доносъ зъ Rochefort, że tamże nadszedł rozkaz Ministra Morskiego, aby uzbrojono znaczną liczbę okrętów, tudzież spuszczone z warsztatu nowy okręt liniowy. Prócz tego, wszystkie roboty w warsztatach okrętowych mają być najspieszniej dokończone.

— Pauna Luzy zapozwała spadkobierców Xięstwa Praslin o zapłcenie legatu 3,000 fr., której jej Xiąże Praslin zapisał; dalej o zapłcenie wyznaczonej jej przez Marszałka Sebastiani renty, jako też o zwrót kilku podarunków, które od dzieci dostała, a które sąd był zatrzymał.

— Zeszłej nocy srożyła się gwałtowna burza w Paryżu i znaczne zrzuciła szkody. W departamentach Drome i Isère dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi 30 listopada. Zjawisku temu towarzyszył podziemny loskot, podobny do buki ciężkich wozów, przez most przechodzących.

— W Rochefort i w Brest spaliły się papiery administracji żywności. Powód tego wypadku nie jest wiadomy.

Dnia 12 grudnia.

Wczoraj zjechał Król z całym dworem z St. Cloud do Paryża na zimowe mieszkanie. W Izbie Deputowanych przygotowują tron, na którym Król 28-go b. m. zajmie miejsce przy zagajeniu Izby. Xiąże Joinville pracuje nad memoriałem o marynarce, który zamysła złożyć Izbie Parów.

— Już się zjechało 250-ciu deputowanych, należących po większej części do stronnictwa zachowawczego. Wielu mniema, że pomienieni deputowani przybyli na żądanie gabinetu, który chce się z nimi naradzić nad niektórymi przedmiotami. Mówią także, że Ministrowie pragną, aby rozprawy nad adresem, w dwóch lub trzech posiedzeniach ukończone były; nie wiadomo jednakże, czy spełni się to ich życzenie.

— Dyrektor banku miasta Valenciennes nie chciał przyjąć not banku francuzkiego, i wypłacić za nie gotowizną; rzecz ta sprawiła wielkie wrażenie na giełdzie. Obawiają się, aby inne banki postąpić podobnie nie chciały, co by spowodowało powszechną nieufność dla not bankowych, mających wartość opartą tylko na publicznej opinii.

— *Monitor Algierski* umieścił bliższe szczegóły o postępie wojsk Marokkańskich przeciw Abd-el Kaderowi. Przeważna ta siła zbrojna zostaje pod wodzą synów Cesarza, którzy ukarali już zbuntowane plemiona, a nadaweszko plemię Hallafow, które się otwarciie za Emirem oświadczyło. Wymierzona na zbuntowanych kara, wywarła postrach na wahających się; wszystkie plemiona zerwały stosunki z Abd-el-Kaderem, który z całą swoją deirą wyruszył do Zairu, gdzie ma składy zboża; chcąc zaś wzaiścić pomiędzy stronnikami swoimi ufaosć, że się niczego od Francuzi nie obawia, wysłał Posłów do Gubernatora Jeneralnego i Jenerała Lamoricière z listami, w których podaje warunki pokoju. Listy te jednakże zostały mu odesłane bez odpięctowania, z nadmienieniem tylko, że rząd francuzki w żadne układy wchodzić z nim nie będzie. Jednocześnie wzmoenił Jenerał Lamoricière wojsko swoje przy granicy Marokkańkiej, co spowodowało wielką trwoę w deirze Emira, który wysłał natychmiast dwóch poddowódców do Cesarza Marokkańskiego, błagając go o łaskę. Dwan Marokkański odpowiedział tymże, że tylko przyjmie w Fezie Bu Hamedię, jeżeli przywiezie z sobą bezwarunkowe poddanie się Abd-el-Kadera z całą deirą i wszystkimi zbiegami. Podługiem wahaniu się wyprawiono nareszcie do Cesarza Bu-Hamedię, z dwoma przepysznyimi końmi i mułem, ożuczonym srebrem, dla uśmierzenia jego gniewu. Ze zaś Bu-Hamedi obawiał się aby go w Fezie nie przytrzyma-no jako zakładnika, uczynił przygotowania w drogę, jak do pozostania w państwie Marokkańskim.

— *Memorial de Rouen* donosi o dokonanej w tamecznym szpitalu amputacji lewego ramienia na jednym 54-lętnim człowieku, po wdechaniu przezeń przez 4½ minut chloroformu. Stał on się zupełnie nieczułym, i w czasie operacji nie uczynił najmniejszego poruszenia. Gdy po 13 minutach ze swego sztucznego snu się obudził, oświadczył, że nie wie co z nim zaszło. W tymże dniu wykonano w drugim szpitalu w Rouen podobną operację z równie pomyślnym skutkiem.

А н г л и я .

Лондонъ, 9 Декабря.

Вчерашнее заседание нижняго парламента отличалось только тѣмъ, что открыло силы радикальной партіи въ новой палатѣ. Г. Фергусъ О'Конноръ предложилъ проектъ о назначеніи особаго комитета, который занялся бы разсмотрѣніемъ акта соединенія Англіи съ Ирландіею. Г. Фергусъ О'Конноръ, въ длинной своей рѣчи упомянувъ, что онъ происходитъ отъ древнихъ ирландскихъ королей, упрекалъ въ разныхъ несправедливостяхъ, оказанныхъ Ирландіи. Послѣ нѣсколькихъ еще другихъ рѣчей въ пользу и противъ проекта, парламентъ приступилъ къ балотированію, и проектъ Фергура О'Коннора отвергнутъ былъ большинствомъ 255 голосовъ противъ 23.

Во вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, происходили пренія по биллю, предложенному г-нъ Анслемъ, молодымъ профессоромъ права, заседающимъ въ первый разъ въ парламентъ; относительно отмены существующихъ еще старыхъ уголовныхъ законовъ противъ католиковъ. Билль сей, поддержанный министромъ внутреннихъ дѣлъ, г-нъ Греемъ, не смотря на сильное сопротивление усерднаго защитника стараго закона, Г. Инглиса, большинствомъ 168 голосовъ противъ 133 назначенъ былъ къ вторичному чтенію.

— Въ верхнемъ парламентѣ происходило непродолжительное засѣданіе, въ которомъ не было ничего новаго.

— Лордъ Джонъ Россель, въ слѣдствіе простуды заболѣлъ столь сильно, что вынужденъ былъ лечь въ постель.

— Въ *Morning - Chronicle* напечатано письмо герцога Веллингтона къ сэръ Джону Бургойну, въ которомъ онъ обращаетъ вниманіе на то, что берега Англіи недостаточно укрѣплены. Въ *Times* отвѣчаютъ на это, что сила Англіи заключается въ ея флотъ, и что до тѣхъ поръ, пока флотъ будетъ многочисленъ и содержимъ въ хорошемъ состояніи, Англіи нечего опасаться непріятеля. Между тѣмъ, *Morning - Chronicle* утверждаетъ, что англійская армія вскорѣ будетъ усилена. Кабинетъ недавно умножилъ число войскъ 10,000 чел.; теперь же, по проекту бывшаго кабинета, намѣренъ учредить милицію, которая во всякое время можетъ снабжать армію исправными солдатами.

— На сихъ дняхъ разнеслись слухи, что нѣсколько человекъ умерло отъ холеры; эта молва всѣхъ встревожила, и въ слѣдствіе этого въ *Medical Gazette* пишутъ сегодня, что послѣ сдѣланныхъ официальныхъ розысканій, извѣстіе это оказалось не основательнымъ. Въ столицѣ господствуетъ однако большая смертность. На прошлой недѣлѣ умерло 2,454 человекъ, т. е. 1,408 болѣе обыкновеннаго. Отъ грудныхъ болѣзней умерло 904 чел.

11 Декабря.

Сегодня было чрезвычайное собраніе нижней палаты, для выслушанія и принятія доклада комисіи о понудительномъ биллѣ для Ирландіи. Билль утвержденъ безъ преній, послѣ чего палата отерочила свои засѣданія до 13 с. м.

— Изъ Манчестера пишутъ, что Г. Кобденъ, обогащенный приношеніями народа, покидаетъ промышленныя занятія и посвящаетъ себя исключительно парламентскимъ и финансовымъ дѣламъ.

— Въ Вудичѣ получено предписаніе поставить на военную ногу всю артиллерію, въ слѣдствіе чего каждый баталіонъ будетъ теперь состоять изъ 10 ротъ.

— Домъ Овербури, торгующій шерстью, прекратилъ платежи по своимъ обязательствамъ. Долги этого дома простираются, какъ говорятъ, отъ 100 до 200 тысячъ ф. ст.

— Англійскій банкъ заключилъ условіе съ торговымъ домомъ *Fletcher* и *Alexander*, который обязался доставить банку наличными деньгами столько, сколько онъ потребуеть.

Ш в е й ц а р я .

Французскій посолъ при Швейцарскомъ Союзѣ, графъ Буа-ле-Комте, написалъ изъ Базеля, 30-го Ноября, по порученію своего правительства, слѣдующую ноту къ президенту Сейма и къ президенту военнаго совѣта Зендербунда, сообщаемую нами въ извлеченіи: „Королевское правительство видѣло съ глубокимъ сожалѣніемъ начало междоусобной войны меж-

А н г л и я .

Лондонъ, 9 grudnia.

Онегдашнее posiedzenie Izby Niższej było o tyle tylko interesującym, o ile objawiło się stronictwo radykalnego w nowej Izbie. P. Feargus O'Connor podał bowiem wniosek o wyznaczenie szeregowego Komitetu, któryby się zajął roztrząśnieniem sposobu, w jaki niegdyś połączenie między Anglią i Irlandją przyszło do skutku. Feargus O'Connor w długiej swęj mowie, wspomniawszy że pochodzi od dawnych Królów Irlandzkich, wyrzucał różne niesprawiedliwości wyrządzane Irlandji. Po kilku jeszcze mowach za i przeciw wnioskowi, przystąpiła Izba do głosowania, i wniosek Feargus O'Connora większością głosów 255 przeciw 23 odrzucony został.

Na wczorajszym posiedzeniu, Izba Niższej zajmowała się bilem zaproponowanym przez P. Anstet, młodego Profesora prawa, który pierwszy raz w Parlamencie zasiada, względem zniesienia istniejących jeszcze dawnych praw karnych przeciw Katolikom. Bil ten poparty przez Ministra spraw wewnętrznych, Sir Greja, pomimo silnego oporu gorliwego obrońcy panującego kościoła, P. Inglis, większością głosów 168 przeciw 133 do drugiego odczytania przypuszczony został.

— Izba Wyższa odbyła krótkie tylko posiedzenie, na którym nic ważnego nie zaszło.

— Lord John Russell, w skutku mocnego zaziębienia, złożony został słabością, dla której zostaje w łóżku.

— *Morning - Chronicle* ogłosił obszernie pismo Xięcia Wellingtona do Sir Johna Bourgoyne, w którym tenże zwraca jego uwagę na to, że brzegi Angielskie nie są dostatecznie obwarowane. *Times* odpowiada Xięciu, że siła Anglii jest jej flota, i że pokąd ta będzie liczna i w dobrym utrzymywana stanie, nie może się obawiać napaści nieprzyjaciela. Mimo to, *Morning - Chronicle* utrzymuje, że wojsko Angielskie będzie niebawem pomnożone. Nie dawno zwiększył je gabinet o 10,000 głów, teraz zaś zamierza, według projektu przeszłego ministerstwa, urządzić w ten sposób milicją, aby ta w każdej chwili mogła dostarczyć armii zdatnych żołnierzy.

— Przed kilku dniami rozeszła się pogłoska, że kilka osób umarło na cholere, co powszechny sprawiło postrach; z tego powodu *Medical Gazette* ogłasza dzisiaj, że po zasięgniętych urzędowych wiadomościach, przekonano się, iż te wieści były zupełnie bezzasadne. Sniertelność jednak tak wielka panuje w stolicy, że w zeszłym tygodniu umarło 2,454 osób, co zwykłą liczbę o 1,408 przecosi. Na samą chorobę piersiową umarło 904 ludzi.

Dnia 11 grudnia.

W dniu dzisiejszym, zgromadziła się Izba Niższa w niezwykłej porze, w celu wysłuchania i przyjęcia sprawozdania komitetu o bilu przymusowym dla Irlandji. Bil uchwalony został bez opozycji, poczem Izba odroczyła swe posiedzenie do 13 b. m.

— Donoszą z Manchester, że P. Cobden, uposażony hojnie składkami narodowemi, opuszcza zupełnie swoje zatrudnienia fabryczne i nadal poświęca się całkowicie sprawom parlamentowym i finansowym.

— W Woolwich otrzymano rozkaz postawić na stopie wojennej całą artylleryą; odtąd każdy batalion liczyć będzie po 10 kompanii.

— Dom Overbury, handlujący wełną, zawiesił swoje wypłaty. Stan bierny domu tego wynosić ma od 100 do 200 tysięcy funt. szterlingów.

— Bank Angielski zawarł układ z domem handlowym Fletcher i Alexander, mocą którego ostatni obowiązał się dostarczyć bankowi tyle gotowizny, ile tylko zażąda.

S Z W A J C A R Y A .

Poseł francuzki przy Związku Szwajcarskim, Hrabia Bois-le-Comte, napisał z Bazylei, 30 listopada, z poruczenia swojego rządu, następującą notę do Prezesa Sejmu i do Prezesa Wojennej Rady Oddzielnej Ligi, którą tu w treści przytaczamy: „Rząd Królewski patrzy z głęboką boleścią na początek domowej wojny pomiędzy Kantonami, składającymi Związek Szwajcarski, i pragnie użyć

ду кантонами, составляющими Швейцарский Союз. Оно желает употребить все средства, чтобы устранить недоразумения, из которых происходили сии непріязненные дѣйствія, и съ этого цѣлю Королевское правительство согласилось съ своими союзниками сдѣлать общее предложеніе посредничества пяти Державъ, чтобы возстановить миръ въ Швейцаріи. Нижеподписанному поручено въ слѣдствіе этого предложія, для сей цѣли, посредничество Франціи, общее съ посредничествомъ четырехъ другихъ державъ. Въ случаѣ принятія его, непріязненные дѣйствія между воюющими сторонами должны немедленно прекратиться, а сверхъ того необходимо составить тотчасъ конференцію изъ представителей пяти Державъ, Сейма и Зондербунда. Основаніе, на которомъ предположено достигнуть примиренія между Сеймомъ и Зондербундомъ, состоитъ въ устраненіи жалобъ каждой изъ двухъ партій. Эти жалобы состоятъ, кажется, съ одной стороны, въ поселеніи Іезуитовъ въ Швейцаріи и въ образованіи Зондербунда, а съ другой, въ опасеніи паденій вольныхъ орденовъ и въ намѣреніи, прописываемомъ Сейму, нарушить или уничтожить независимость разныхъ кантоновъ. Королевское правительство предлагаетъ слѣдующія условія для возстановленія мира въ Швейцаріи: Семь кантоновъ Зондербунда обратятся къ Папѣ, чтобы спросить его, нельзя ли будетъ воспретить членамъ Іезуитскаго Ордена пребываніе въ швейцарскомъ Союзѣ, предоставивъ имъ справедливое вознагражденіе за все земли и дома; Сеймъ обязется не нарушать независимости кантоновъ, обезпеченной союзнымъ договоромъ; Сеймъ долженъ обѣщать сильную помощь кантонамъ, которымъ вольные отряды будутъ угрожать вторженіемъ, и не будетъ включать въ союзный договоръ никакой новой статьи, безъ согласія въ ихъ членовъ Союза; Зондербундъ будетъ расторгнутъ; обѣ партіи распускаютъ свои войска и возстановятъ мирныя сношенія. — Въ Бернѣ полагали, что эта нота будетъ разсмотрѣна Сеймомъ 7-го Декабря. Говорятъ, Форортъ получилъ также отъ Австріи ноту, почти одинаковую съ Французскою.

— Сэръ Стратфордъ Канингъ прибылъ въ Бернъ, и былъ принятъ, 9-го Декабря, президентомъ союза, Оксенбейномъ.

— Генераль Салисъ, командовавшій войсками Зондербунда, прибылъ, черезъ Айроло, въ Миланъ, 3 го Декабря.

— Папскій нунцій возвратился изъ Алторфа въ Люцернъ и посетилъ главнокомандующаго союзными войсками, генерала Дюфура. Послѣдній на другой день отплатилъ ему визитъ, въ сопровожденіи полковниковъ Пиглера и Циммерли.

— Изъ милліона швейцарскихъ франковъ (швейцарскій франкъ равняется полутору французскаго франка) вложенныхъ, въ видѣ контрибуціи, на кан оны Зондербунда, Люцерну приходится выплатить 370,350 фр., т. е. болѣе трети. Со включеніемъ вознагражденія за военныя издержки союзныхъ войскъ, Люцернъ обязанъ выплатить всего два милліона швейцарскихъ франковъ.

И т а л і я .

Римъ, 23 Ноября.

Третьяго дня, председатели четырехъ отдѣльныхъ етате-совѣта (*Consulta di Stato*), подписали Его Святѣйшему благодарственный адресъ за образованіе сего новаго учрежденія. Папа принялъ ихъ весьма вѣжливо. Адресъ этотъ напечатанный въ сегодняшнемъ номерѣ газеты *Diario di Roma*, начинается увѣреніями въ преданности, признательности и довѣріи, одушевляющихъ депутатовъ и всю Церковную Область; потомъ, продолжаетъ:

„Съ самаго начала вашего первосвященствованія, намѣреніемъ Вашего Святѣйшества было—соединить политическій прогрессъ вѣка съ вѣчными принципами католической религіи,—соединеніе чудное, которое съ одной стороны, доставляя церкви большую независимость, а вѣрѣ новое торжество, приносить, съ другой, утѣшеніе и счастье народамъ и призываетъ эти прекрасныя страны къ новымъ судьбамъ. Учрежденіе государственнаго совѣщательнаго собранія должно называть величайшимъ изъ благодѣлій, оказанныхъ Вашимъ Святѣйшествомъ римскому народу. Имъ вы допустили міряны къ участию въ общественныхъ дѣлахъ и даровали вашему народу одну изъ прочныхъ

всѣхъ средствъ, aby uchylic nieporozumienia, z powodu których wynikły te kroki nieprzyjacielskie. W tym celu rząd Królewski porozumiał się ze swymi sprzymierzeńcami, względem ofiarowania pośrednictwa pięciu mocarstw, aby przywrócić pokój w Szwajcaryi. Niżej podpisanemu poruczone w skutek tego ofiarować w tym celu pośrednictwo Francyi, wraz z pośrednictwem czterech innych mocarstw. W razie przyjęcia go, kroki nieprzyjacielskie między wojującymi stronami powinny być niezwłocznie wstrzymane, a nadto niezbędną jest rzeczą utworzyć natychmiast konferencyą, złożoną z Reprezentantów pięciu mocarstw, Sejmu i Oddzielnej Ligi. Zasada, na której ma nastąpić pojednanie Sejmu z Oddzielną Ligą, zależy na uchyleniu wzajemnych zażaleń z obojjej strony. Zażalenia te tyczą się, jak się zdaje, z jedaej strony, osiedlenia się Jezuitów w Szwajcaryi i utworzenia Oddzielnej Ligi, z drugiej zaś, obawy napascei wольnych oddziałów, jako też zamiaru, przypisywanego Sejmowi, naruszenia lub zniesienia niezawisłości różnych Kantonów. Rząd Królewski podaje następne warunki dla przywrócenia pokoju w Szwajcaryi: Siedm Kantonów Oddzielnej Ligi udadzą się do Papieża po radę, azali nie można będzie wzbronić członkom Zgromadzenia Jezuitów pobytu w Związku Szwajcarskim, zapewniwszy im słuszone wynagrodzenie za wszystkie ziemie i domy; Sejm zobowiąże się nie naruszać niezawisłości Kantonów, zapewnionej przez Akt Związkowy; Sejm ma obiecać skuteczną pomoc Kantonom, którymby wolne oddziały zagrażać miały wtargnięciem, i nie wciągnie do Aktu Związkowego żadnego nowego artykułu, bez zgodzenia się wszystkich członków Związku; Oddzielna Liga zostanie rozwiązana; obie strony zwiną swe wojska i przywrócą przyjacielskie stosunki.“ — W Bernie mniemano, że Sejm roztrząśnie tę notę d. 7 grudnia. Powiadają, że Rządzący Kanton otrzymał także notę od Austrii, prawie tejże treści co i Francuzka.

— Sir Stratford Canning przybył do Bernu, d. 9 grudnia, i był przyjęty, przez Prezesa Związku, Ochsenbeina.

— Jeneral Salis-Soglio, który dowodził wojskami Oddzielnej Ligi, przybył przez Ajrolo do Medyolanu, 3 grudnia.

— Nuncjusz Papieżki powrócił z Altorf do Lucerny i zaraz odwiedził Głównodowodzącego Związkiem wojskami, Jen. Dufour, który nazajutrz oddał mu również wizytę, w towarzystwie Półkowników Zieglera i Zimmerli.

— Z pierwszego miliona Szwajcarskich franków (frank szwajcarski wynosi półtora francuzkiego), nałożonych od z sposobie kontrybucyi na Kantony Oddzielnej Ligi, Lucerna ma wypłacić 370,350 fr., t. j. więcj niż trzecią część. Dodawszy wynagrodzenie za koszta wojny wojska Związkowego, Lucerna powinna wypłacić ogółem dwa miliony franków Szwajcarskich.

W ł o s n y .

Rzym, 23 listopada.

Onegdaj, Prezesowie czterech sekeyi Rady Stanu (*Consulta di Stato*) złożyli Papieżowi adress podziękowania za utworzenie tej nowej instytucyi. Papież przyjął ich bardzo uprzejmie. Adress ten, umieszczony w dzisiejszym numerze gazety *Diario di Roma*, zaczyna się od zapewnień o poświęceniu, wdzięczności i zaufaniu, któremi Deputowani i całe Państwo Kościelne jest przyjęte; poczem tak się dalej wyraża:

„Od pierwszej chwili wstąpienia na Stolicę Apostolską, zamiarem Waszej Świątobliwości było—połączyć polityczny postęp wieku, z odwiecznymi zasadami religii katolickiej;—połączenie cudowne, które, jak z jednej strony zapewnia Kościołowi większą niezawisłość i Wierze nowe gotuje tryumfy, tak też z drugiej, przynosi szczęście i pociechę ludom, i nasze te piękne kraje do nowych powołań przeznaczeń. Ustanowienie Rady Stanu jest największym z dobrodziejstw, które już naród Rzymski od Waszej Świątobliwości otrzymał. Przeznia to W Świątobliwość powołałeś ludzi świeckich do udziału w sprawach publicznych, i nadalę swemu krajowi jednę z najtrwalszych rękojmi, które bynajmniej nie naruszają istotnych warunków

гарантій, которыя нисколько не нарушаютъ существовавшихъ условій папскаго правленія. Исполненныя признательности за довѣріе, которымъ вы насъ почтили, мы постараемся быть достойными этого довѣрія. Всеми силами содѣйствуя трудному дѣлу преобразованія государства, мы станемъ стремиться къ тому, чтобъ истина и одна только истина царствовала между столь человеколюбивымъ отцомъ и дѣтьми его. Важныя правительственныя дѣла, которыя будутъ намъ предложены, мы станемъ разсматривать свободно и безпристрастно, будучи столько же далеки отъ бездѣйственной робости, сколько и отъ неумѣренныхъ притязаній.“

Далѣе, адрессъ говоритъ о главныхъ предметахъ предстоящихъ занятій совѣщательнаго собранія, которые суть: законодательство, финансы, внутреннее управленіе, земледѣліе, промышленность и военныя дѣла. Въ заключеніе адреса сказано: „Ваше дѣло, Святой Отець, предпринято не для выгоды одного какого-либо класса гражданъ, но для всѣхъ вашихъ подданныхъ, къ которымъ вы питаете равную любовь; и мы видимъ, какъ вашему примѣру слѣдуютъ другіе итальяскіе государи, связанные между собою и съ своими народами совершеннымъ сходствомъ правилъ, наклоностей и интересовъ. Миръ слишкомъ часто видѣлъ реформы, которыя родились изъ требованій народа, развились посреди безпокойствъ и раздоровъ и стоили много слезъ и много крови. Здѣсь, у насъ, сама правительствѣ идетъ путемъ прогресса, требуемаго цивилизаціею, ведя за собою умы, въ спокойномъ и постепенномъ движеніи, къ конечной цѣли — владычеству истины и справедливости на землѣ.“

— Мы узнали изъ достовернаго источника, что въ слѣдующій четвергъ депутація, состоящая изъ 12 чел., въ члѣхъ которой находится Чичероаккьо, намѣрена отправиться къ генералу Іезуитовъ, съ предложеніемъ, чтобы онъ отозвалъ изъ Швейцаріи Іезуитовъ.

Флоренція, 2 Декабря.

Въ газетѣ *Alba* утверждаютъ, что по силѣ почти уже оконченныхъ договоровъ, фивизціанскій округъ оставленъ будетъ за Моденою, а понтремольскій за Тосканою. Какъ моденскія такъ и тосканскія войска, согласно заключенному между ихъ правительствами договору, отступили отъ границы. Впрочемъ обѣ стороны избрали Его Святейшество посредникомъ для улаженія возникшихъ между ними споровъ.

— Изъ Ливорно уведомляютъ, что 28-го Ноября, оставившая на тамошнемъ рейдѣ английская флотилія, состоящая изъ четырехъ линійныхъ кораблей и двухъ париходовъ подъ командою адмирала Паркера. Одинъ изъ париходовъ вскорѣ отправился въ Чивита-веккьо.

— Въ Ливорнѣ предприняли мѣры предосторожности противъ всѣхъ кораблей, прибывающихъ туда съ востока, и вообще изъ мѣстъ, въ которыхъ свирѣпствуетъ холера. Вчера разнесся даже слухъ, что въ Палермѣ открылась уже холера, но это извѣстіе требуетъ подтвержденія.

Испанія.

Мадридъ, 2 Декабря.

Въ журналѣ *Times* пишутъ, что Королева беременна и что французскій дворъ получилъ уже официальное о томъ уведомленіе. Здѣсь въ Мадридѣ ничего объ этомъ не слышно, и Королева ежедневно ѣздитъ верхомъ. Гомеопатъ Нуньесъ, опредѣленный лейбъ-медикомъ Королевы, по распоряженію родительницы Е. В. удаленъ отъ должности, и на мѣсто его назначенъ докторъ Каstellо.

— Морскою министръ предложилъ сегодня проектъ постановленія о разрѣшеніи министерству заключить заемъ на постройку нѣсколькихъ военныхъ кораблей. Послѣ того палата приступила къ собиранію голосовъ по адресу, который и утвердила большинствомъ 124 голосовъ противъ 46-ти.

— Генераль Ронкали назначенъ генераль-капитаномъ острова Кубы, а генераль Але преданъ военному суду.

— Изъ Рима получены здѣсь кардинальскія мантіи для толедскаго и бургонскаго архіепископовъ.

— Изъ Каталоніи сообщаютъ, что тамошній генераль-капитанъ обнародовалъ амнистію для всѣхъ инсургентовъ, кои добровольно явятся въ продолженіе двухъ недѣль. Однако до сего обнародованія произ-

Папизкаго рządu. Прzejeci wdzięcznością za położoną w nas ufność, będziemy usiłowali odpowiedzieć jej godnie. Dopomagając ze wszystkich sił naszych w trudnej pracy reorganizacji państwa, stale dążąc będziemy do tego, aby Prawda, i sama tylko Prawda, panowała między tak ludakość kochającym ojcem a dziećmi jego. Ważne administracyjne interesa, które nam przełożone zostana, roztrząsać będziemy swobodnie i bezstronnie, równie dalecy od nieczynnej bojaźliwości, jako też i od nieumiarkowanych wymagań.“

В дalszym ciągu adresu jest mowa o głównych przedmiotach, których się roztrząsaniem Rada Stanu ma zająć, a które są: prawodawstwo, finanse, administracja wewnątrz, rolnictwo, przemysł i wojskowość. Adress kończy się temi słowy: „Dzieło Twoje, Ojczyźnie, przedsięwzięte zostało nie dla korzyści jednej jakiegokolwiek klasy obywateli, lecz dla wszystkich Twoich poddanych, których zarówno miłość Twoja ogarnia; i widzimy już jak za Twoim przykładem idą inni Monarchowie włoscy, złączeni między sobą i z swymi poddanymi zupełnem podobieństwem maxym, skłonności i interesów. Świat zbyt często widział reformy, które z wymagań ludu wynikały, rozwijały się wśród zaburzeń i waśni, i krwią i łzami wielu okupione zostały. Tu, u nas, Najwyższa władza sama idzie drogą postępu, którego wymaga oświata, wiedząc za sobą unysły w spokojnym i stopniowym ruchu do ostatecznego celu, jakim jest panowanie Prawdy i Sprawiedliwości na ziemi.“

— Z dobrego dowiadujemy się źródła, że w przyszły Czwartek, deputacja z 12 osób złożona, na czele której znajdują się Ciceronaccio, udać się ma do Generała Jezuitów, z wezwaniem, aby ze Szwajcaryi odwołał Jezuitów.

Florenca, 2 grudnia.

Dziennik *Alba* zapewnia, że według ukończonych już prawie układów, okręg Fivizzano pozostanie przy Modenie, a Pontremoli przy Toskanii. Tak Modenkie, jak Toskańskie wojska, stosownie do umowy pomiędzy ich rządami zawartej, cofnęły się trochę od granicy. Zeszła obie strony obraty Ojca św. i Króla Sardynskiego za pośrednictwem do załatwienia zachodzących pomiędzy niemi zatargów.

— Z Livorno donoszą, iż d. 28 zarzuciła kotwicę w tamecznym porcie floty angielskiej, złożona z czterech okrętów liniowych i dwóch parostatków, pod dowództwem Admirała Parkera. Jeden z tych dwóch parostatków udał się zaraz do Civitavecchia.

— W Livorno przedsięwzięto środki ostrożności przeciwko wszelkim okrętom, przybywającym tam ze Wschodu i w ogóle z miejsc dotkniętych cholera. Od wczoraj głośzą tu nawet, że w Parmie wybuchł już cholera; ale wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia.

Hiszpania.

Madryt, 2 grudnia.

Dziennik Angielski *Times* donosi, że Królowa jest przy nadziei, i że o tém dwór francuzki urzędownie zawiadomiony został. Tu, w Madrycie, nie o tém nie słychać, widzimy owszem młodą Monarchinię wyjeżdżającą codziennie konno i to w największym galopie. Lekarz homeopatyczny Nunez, przez Królowę Krystynę u dworu umieszczony, został nakoniec usunięty, a Dr. Castello, objął znowu obowiązki lekarza przybocznego.

— Minister Morski wniósł dzisiaj do Kongressu projekt do prawa, mocą którego, gabinet żąda upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki na wybudowanie i naprawę kilku okrętów wojennych. Następnie przystąpiła Izba do głosowania nad adresem, który, większością 124 głosów przeciw 46, uchwaliła.

— Generał Roncali mianowany został Jeneralnym Kapitanem wyspy Kuba, a Jeneral Alaix oddany pod sąd wojenny.

— Z Rzymu nadeszły tu płaszcze Kardynałskie dla Arcybiskupów toledańskiego i burgundzkiego.

— Donoszą z Katalonii, że tameczny Jeneralny Kapitan ogłosił amnestją dla wszystkich powstańców, którzy się dobrowolnie stawiają w przeciagu 2-ech tygodni. Przed tém jednak ogłoszeniem nastąpiło kilka egzekucji: d. 18

ведено было несколько казней: 18 числа разстреляны капитанъ Гелетъ, 21-го — командиръ Мигуэль - Альбертонъ, а 22-го — другой командиръ Сирера.

Т у р ц и я.

Константинополь, 17 Ноября.

Вчера Порта препроводила къ посланницамъ пяти великихъ державъ меморию по греческому дѣлу.

— Изъ Тегерана отъ 25 Сентября сообщаютъ, что войска Шаха побѣдили мятежныхъ полчища на Мидъ-Дахтской равнинѣ, которыя за сямъ разсѣялись и весь Хоразанъ успокоился.

— Съ 24 Октября холера находится въ нашей столицѣ, но въ столь слабой степени, что донынѣ заболѣло всего 30 чел., изъ которыхъ едва третья часть сдѣлалась жертвою этой эпидеміи.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 15 Ноября.

Конгрессъ Соединенныхъ Штатовъ будетъ открытъ 6 Декабря. Вообще сомнѣваются, чтобы Польша успѣла удержаться. Виги намѣрены возетать противъ политики президента относительно Мексики. На избраніе болѣе всѣхъ надѣются: генералъ Скоттъ, или знаменитый Клай, который хотя давно оставилъ политическое поприще, но обратилъ на себя снова общее вниманіе своею манифестаціею въ отношеніи войны съ Мексикою.

„Общее вниманіе, — пишутъ въ *Times*, — обращено нынѣ на собраніе американскаго конгресса, преимущественно на рѣчь президента Польша, которою будетъ открыто собраніе. Повсюду, въ Соединенныхъ Штатахъ, большинство оказалось въ пользу консервативовъ, что предсказываетъ конецъ проекту завоеванія и владычеству г-на Польша. Въ просвѣщенные люди оуждаютъ его притѣснительную политику. На одномъ изъ многочисленныхъ народныхъ собраній, въ которомъ предводительствовали знаменитый Генри Клай, состоялись разныя постановленія противъ дальнѣйшаго веденія войны съ Мексикою.

— Извѣстія изъ Мексики простираются по 29-е Октября. Въ этомъ городѣ по тѣмъ господствовало спокойствіе. Оставшись еще члени уничтоженнаго мексиканскаго правительства, собрались 5 Октября въ Керетарѣ на конгрессъ, но число ихъ было столь незначительно, что они вовсе не могли производить совѣщаній. Однако большинство сего конгресса объявило себя въ пользу начатія переговоровъ о возобновленіи мира. — Въ провинціяхъ часто еще происходятъ схватки; народомъ овладѣлъ фанатизмъ: въ американцахъ онъ видитъ не сыновъ мира, а посланниковъ сатаны. Генералъ Ринаконъ назначенъ главнокомандующимъ арміи, вмѣсто Сантаны, который за то отказался въ повиновеніи конгрессу и удалился въ Чуванъ. Значительнѣйшая часть гражданскихъ и военныхъ властей въ Мексикѣ бѣжала въ Куэрнаваку. Мѣсто, при которомъ произошло послѣднее злочастіе для Сантаны сраженіе, называется не Гуатамала, но Гуаматта.

— Въ журналѣ *Times* сообщаютъ полученныя изъ Нью-Йорка извѣстія, заключающія много противорѣчій относительно положенія вещей въ Мексикѣ, гдѣ дѣла не испытали еще никакой важной перемѣны. Генералъ Скоттъ все еще тамъ держится въ члѣ своихъ войскъ. Извѣстіе объ избраніи Сантаны въ президенты республики неосновательно. Сеноръ Пена и Пена все еще стоялъ у кормила правленія, которое нынѣ находится въ Керетаро, гдѣ онъ успѣлъ собрать 70 членовъ конгресса, большинство котораго объявило себя въ пользу мира. Это извѣстіе не только согласитъ съ распоряженіемъ Сенора Пена-и-Пена, призвавшаго къ Керетару губернаторовъ провинцій центральной Мексики, для совѣщанія съ ними по вопросу о войнѣ, и полученія отъ нихъ извѣстія о числѣ солдатъ и о военныхъ припасахъ, которые они могутъ доставить для возобновленія непріятельскихъ вѣръ противъ Американцевъ, кои между тѣмъ оказали новыя успѣхи, овладѣвъ городами: Атекско и Оризабо. Сей послѣдній городъ, заключающій 16,000 народонаселенія, не оказалъ ни малѣйшаго сопротивленія.

— Генералъ Скоттъ недавно отправилъ отрядъ, для овладѣнія городомъ Гваделупою. Генералъ Смитъ назначенъ мексиканскимъ губернаторомъ.

rozstrzelany został Kapitan Gelet, d. 21 dowódzca Miguel Alberton, a d. 22 inny dowódzca Sirera.

Т у р ц и я.

Константинополь, 17 listopada.

W dniu wczorajszym Porta przesłała Posłom pięciu wielkich mocarstw swoje memorandum w sprawie greckiej.

— Według doniesień z Teheranu z d. 25 września, wojska Szacha pokonały buntownicze hufce na równinie Mijan-Dacht, które następnie się rozwiązały, i cały Chorosan powrócił pod zwierzchnictwo Szacha.

— Od 24-go października cholera zjawiała się w naszej stolicy, atoli w tak słabym stopniu, że dotąd zachorowało tu w ogóle tylko 30 osób, z których zaledwie trzecia część padła ofiarą tej zarazy.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

New-York, 15 listopada.

Kongress Stanów-Zjednoczonych ma być otworzony 6 grudnia. Wątpią powszechnie, aby się Polk utrzymał. Wigowie gotują się powstawać na politykę Prezydenta pod względem Meksyku. Największe widoki na wybór mają: Jenerał Scott, albo sławny Clay, który lubo dawno już ustąpił z widowni politycznej, jednakże dał się znowu poznać przez swój manifest względem wojny z Meksykiem.

„Uwaga publicznie, pisze gazeta *Times*, zwraca się głównie na zgromadzenie Kongressu Amerykańskiego, a mianowicie na mowę Prezydenta Polk, którą zagajono zostanie zgromadzenie. Na wszystkich punktach Stanów-Zjednoczonych większość wypadła dla konserwatystów, co zapowiada koniec projektu zdobyczy i panowania P. Polk. Wszyscy oświeceni potępiają jego napastniczą politykę. Jakoż na jednem licznem zgromadzeniu, na którym przewodniczył sławny Henry Clay, przyjęte zostały różne rezolucje przeciw prowadzeniu wojny z Meksykiem.

— Wiadomości z Meksyku dochodzą do 29 października. W miesiące tѣm panowała ciągle spokojność. Pozostali jeszcze członkowie obalonego rządu meksykańskiego zebraли się d. 5 października w Queretaro, na Kongress, ale liczba ich była tak mała, że wcale obradować nie mogli. Wszakże większość tego Kongressu oświadczyła się za zawianiem układow o pokój. Na prowincjach często jeszcze staczone są utarczki; lud jest sfanatyzowany, w Amerykanach widzi posłanników szatana a nie synów pokoju. Santana zastąpiony w naczelnem dowództwie armii przez Jenerala Rincon, wypowiedział posłuszeństwo Kongressowi i oddał się do Tehuecan. Większa część władz cywilnych i wojskowych w Meksyku schroniła się do Cuernawaca. Miejsce, pod którym zaszła ostatnie nieszczęśliwa dla Santany bitwa, nazywa się nie Guatamala, ale Huamatla.

— Dziennik *Times* ogłasza nadeszłe z New-Yorku nowiny, które zawierają wiele sprzeczności co do stanu rzeczy w Meksyku, gdzie interessa nie doznały żadnej znacznej zmiany. Jenerał Scott utrzymuje się tam ciągle na czele swego wojska. Wiadomości o wyborze Santa Anoy na Prezydenta Rzeczypospolitej, jest bezzasadna. Senor Pena y Pena stał ciągle na czele rządu, który ma teraz swe siedlisko w Queretaro, gdzie udał mu się zebrać 70 członków Kongressu, którego większość miała się oświadczyć za pokojem. Trudno atoli pogodzić tę wiadomość z rozporządzeniem Senora Pena y Pena, który powołał do Queretaro Gubernatorów prowincji środkowego Meksyku, dla naradzenia się z niemi nad kwestją wojny, i otrzymania od nich wiadomości o liczbie żołnierzy i zapasach amunicyj, jakich mogą dostarczyć dla wznowienia kroków nieprzyjacielskich przeciw Amerykanom, którzy tymczasem nowe poczynili postępy, opanowawszy miasta Atlixco i Orizabo. Ostatnie miasto, liczące 16,000 ludności, nie stawilo żadnego oporu.

— Jenerał Scott wysłał niedawno oddział wojska na zwiady aż do miasta Guadalupe. Jenerał Smith mianowany został Gubernatorem Meksyku.

Въ *Gentlemans Gazette* отъ 15 Октября, напечатаны новѣйшія извѣстія изъ Лагора, изъ коихъ видно, что тамъ господствуетъ совершенное спокойствіе. Англійское правительство все свое вниманіе обратило нынѣ на внутреннее улучшеніе состоянія страны и быта народа. Съ этою дѣлю оно занимается открытіемъ новыхъ путей сообщенія проведеніемъ каналовъ, уменьшая вмѣстѣ съ симъ разныя мѣстные налоги, обременяющіе жителей. Если такими разными мѣрами общественный доходъ и уменьшился, за то щедро будетъ вознагражденъ развитіемъ торговли. Преимущественно пониженіе транзитной пошлины принято было съ общимъ удовольствіемъ.

— Королева родительница постоянно пребываетъ въ крѣпости, гдѣ она давно помѣщена.

— Изъ Индіи сообщаютъ, что большая торжественная процессія истукана Джагернавта, происходила 5 Августа, съ возобновленіемъ тѣхъ фанатическихъ жертвъ, уменьшеніемъ которыхъ хвастаютъ Англичане. Пять человекъ молельщиковъ стали передъ пагодою Бали, не подавая никакого повода къ подозрѣнію надзирателямъ, поставленнымъ со стороны правительства; но въ ту минуту, когда огромная колесница выѣзжала изъ воротъ пагоды, оны бросились подъ ея колеса произнося имя Вишну, и были ею раздавлены. Видъ сего добровольнаго мученичества возбудилъ въ присутствовавшей толпѣ такой восторгъ, что если бы не вмѣшательство вооруженной силы, истуканъ Джагернавтъ получилъ бы сто или болѣе человѣческихъ жертвъ. Мѣра, подѣйствовавшая на народъ относительно удержанія его отъ такихъ знаковъ набожности, была та, что англійскіе чиновники объявили, что если народъ не успокоится, процессіи сего рода будутъ впредь отмѣнены.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Официальная Газета „*Виленскій Вѣстникъ*“ и въ слѣдующемъ 1848-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнею Редакціею, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Желающіе получить газету благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Все письма, относящіяся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лицъ, а прямо въ Редакцію Виленскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Канторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Канторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна.

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 11 руб. сер.
Безъ пересылки . . . . . 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки . . . . . 4 — 50 — —
На четверть года можно выписывать, только безъ пересылки . . . . . 2 — 25 — —

Gentlemens Gazette з д. 15 października, ogłasza najświeższe nowiny z Lahory. Tchną one zupełnym pokojem, i donoszą, że rząd angielski zwrócił teraz całą uwagę na polepszenie wewnętrznego stanu kraju i społecznych stosunków. W tym celu zajmuje się otworzeniem nowych dróg, biciem kanałów, zmniejszając zarazem różne opłaty miejscowe, które ciężą na mieszkańcach. Jeżeli przez te różne środki dochód publiczny znacząco się zmniejszył, hojnie zostanie wynagrodzony przez rozwinięcie handlu. Mianowicie zmniejszenie ceł przechodowych przyjęte zostało z powszechnem zadowoleniem.

— Królowa matka mieszka ciągle w warowni, dokąd wygnana została.

— Donoszą z Indyi, że wielka doroczna processya bałwana Dżagernaut, odbyła się d. 5 sierpnia z ponowieniem tych samych ofiar fanatyzmu, z których występnie przechwalają się Anglicy. Pięciu pobożnych stanęło przed pagodą Bali, nie dając żadnego powodu do podżrzenia dozorców od rządu postawionym; lecz w chwili, kiedy olbrzymi rydwan wyjeżdżał z bram pagody, rzucili się wszyscy pod jego koła, wzywając imienia Wisznu, i wszyscy zostali przez wóz zgruchotani. Na widok tego aktu dobrowolnego męczeństwa, taki zapal opanował tłum obecny, że bez wdania się siły zbrojnej, bałwan Dżagernaut miałby być sto lub więcej ofiar ludzkich. Środek, który najskuteczniej zatrzymał potok tego szaleństwa, było oświadczenie przez urzędników angielskich, iż processye podobne będą na przyszłość zakazane, jeżeli się lud nie uspokoi.

OBWIESZCZENIE

REDAKCYI KURYERA WILEŃSKIEGO.

Газета *Urzędowa Kurjer Wileński*, wychodzić będzie i nadal w następującym 1848 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcją, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie, proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość exemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interesach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: *Do Redakcyi Kurjera Wileńskiego*.

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi Kurjera Wileńskiego, znajdującą się na Dominikańskiej ulicy, w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, i w Expedycyi Gazetnej przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach; na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycjach Pocztowych.

CENA PRENUMERATY:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11.
Bez poczty . . . . . — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
Bez poczty . . . . . — — 4 — 50.
Kwartalowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą — — 2 — 25.